

Toen, nu en dan?

Een levenswerkboek van drie dertigers onder de Roma

*In 2015 is door de dienstverlenende organisatie MST in Tilburg het initiatief genomen om een project voor Romadertigers op te starten: het **Levenswerkboek**. Het project moet individuele Roma helpen hun levensverhaal te ordenen aan de hand van de eigen geschiedenis en hun situatie en leefwijze in de huidige samenleving door middel van eigen belevingen, verhalen en foto's. Een steviger zelfbewustzijn kan bijdragen aan een verbetering van hun maatschappelijke positie.*

Dertigers onder de Roma

Hun ouders zijn vaak niet in Nederland geboren, hebben in Europa rondgetrokken en/of waren afkomstig uit Oost-Europa en de Balkanlanden. Zij kwamen in de zeventiger jaren van de vorige eeuw naar Nederland. Na veel overleg met de overheid konden zij in elf opvanggemeenten wonen. De nu dertigers onder de Roma zijn meestal in dergelijke opvanggemeenten geboren.

Er was voor hen onderwijs beschikbaar via de gewone basisschool. Door een minimale kennis van de Nederlandse taal echter ontstonden er achterstanden. Van vervolgonderwijs was nauwelijks sprake en geen opleiding betekent vaak geen werk. Uithuwelijking op jonge leeftijd en eigen huishoudens met soms vijf, zes kinderen vormen ook nu nog geen uitzondering. De meeste dertigers wonen in doorsnee huizen en niet langer in familiegroepen bij elkaar. Door weinig inkomsten, hoge woonlasten en kosten van levensonderhoud worden schulden gemaakt. Er vinden huisuitzettingen plaats door wanbetaling of overlast. Discriminatie en vooroordelen in de samenleving vallen hen ten deel. Eigen cultuur en Romatraditie botsen met de gangbare regels en wetten van de burgermaatschappij. De Romadertigers van nu zitten in een kwetsbare positie tussen verleden en toekomst.

Levenswerkboek

Drie Roma, twee vrouwen en een man, kwamen een jaar lang wekelijks bij elkaar om onder begeleiding van **Jan van der Zandt m.s.c.**, landelijk pastor, en **Lydia Verhagen** van het MST, te vertellen over hun eigen leven: waar ze vandaan komen, hun jeugd, hun positie in het hier en nu, over de Romacultuur en -traditie, hun kinderen op school en de toekomstperspectieven. De opgetekende meest korte verhalen – waarvan sommige onverwacht openhartig – zijn nu, met toestemming van henzelf, gebundeld in de 52 pagina's tellende brochure.

Toen, nu en dan? Een levenswerkboek van drie dertigers onder de Roma

Samenstelling:

Jan van der Zandt m.s.c. (PWN) met medewerking van Lydia Verhagen (MST)

Eindredactie:

Hélène van Hout

Oplage: 400 exemplaren

Uitgave: augustus 2017

ISBN 978 90 814 0946 9

Bestellen:

€ 5,00 per ex. op bankrekening

NL16 RABO 0324 6312 19

van Stichting Media PWN te 's-Hertogenbosch